No. 125. DONDERDAG 21 OCTOBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der gemeente Assen, op Zaturdag den 23 Oct. 1858 des avonds te 6½ ure.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengesteld de deelneming in het tweede onderdeel ten bedrage van f 29.000 van de geldleening ten laste der provincie waartoe zij gemagtigd zijn bij besluit der provinciale Staten van 18 Julij 1856 no. 2, en dat het gedrukte berigt, bevattende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden, kosteloos verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen en bij de verschillende gemeentebesturen in de provincie.

Assen, den 14 October 1858.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
H. H. A. SLUIS, l. Voorzitter.
W. ALINGH, l. Griffier.

BERIGT VAN OPENSTELLING
der deelneming in het *tweede onderdeel* eener *Geldleening* ten laste der Provincie Drenthe, ten gevolge besluit der Provinciale Staten van den 18 Julij 1856 no. 2.

Art. 1. Dit onderdeel der gemelde geldleening zal bestaan uit 29 aandeelen, ieder van f 1000.00, naar verkiezing der deelnemers in blanco of op naam af te geven.

Art. 2. Van het kapitaal zal eene jaarlijksche rente van 4 ten honderd en alzoo f 40.00 per aandeel worden betaald.

De rente zal niet door conversie worden verminderd.

De rente zal ingaan 1o. Februarij 1859 en alzoo ultimo Januarij 1860 voor het eerst, en vervolgens jaarlijks op dien dag, vorderbaar zijn.

Art. 3. Te beginnen met het jaar 1862, zal jaarlijks op den verschijndag der renten, één aandeel worden afgelost.

De uitloting ter regeling van de aflossing zal in eens, vóór de uitgifte der obligatien, geschieden, en zal in de obligatien het tijdstip der eischbaarheid worden vermeld.

Art. 4. De obligatien zullen worden opgemaakt ten name van de Provincie Drenthe; zij zullen worden onderteekend door den Voorzitter van het Collegie van Gedeputeerde Staten en door den Griffier der Staten.

Art. 5. Bij de obligatien zullen worden afgegeven de vereischte jaarlijksche intrestcoupons, die door den Griffier der Staten zullen worden geteekend.

Art. 6. De rentebetaling en aflossing zal tegen intrekking der coupons en obligatien plaats vinden, ten kantore van den Betaalmeester te Assen.

Art. 7. De coupons die niet binnen vijf jaar, na den verschijndag der rente, ten kantore van voormelden Betaalmeester zullen zijn aangeboden, vervallen ten voordeele van de Provincie.

Art. 8. Tot zekerheid van de aflossing en rentebetaling worden verbonden al de inkomsten der Provincie.

Art. 9. De deelneming geschiedt bij inschrijving voor een of meer aandeelen, naar verkiezing van de gegadigden, tegen den cours, dien zij willen besteden; doch zullen aanbiedingen beneden 95 ten honderd niet in aanmerking komen.

Art. 10. De inschrijvingen tegen den hoogsten cours zullen het eerst worden geplaatst en de verderen bij opvolging, naar gelang van den aangeboden cours.

Bij verschillende aanbiedingen tegen gelijken cours, die slechts ten deele kunnen worden geplaatst, zal de toewijzing bij het lot geschieden.

Art. 11. De inschrijving vindt plaats bij wijze van invulling en onderteekening van het formulier, aan den voet van dit berigt geplaatst, hetwelk in gesloten en verzegeld couvert, voorzien van het opschrift:

Inschrijving voor de geldleening van f 29 000.00,
Aan
Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe,
te
Assen,

vóór den 30sten October 1858 wordt ingezonden.

Art. 12. Op zaturdag den 30sten October 1858, 's middags ten twaalf uur, zal, in eene openbare vergadering van Gedeputeerde Staten, tot de opening der inschrijvingen en voorts tot de toewijzing der aandeelen, des noodig bij loting, worden overgegaan.

Art. 13. Het bedrag der aangenomen inschrijvingen zal in eens worden gestort ten kantore van den Betaalmeester te Assen, in de maand Februarij 1859, tegen uitgifte der obligatien en bijbehoorende coupons.

Art. 14. Aan makelaars en commissionairs wordt van het bedrag der aandeelen, door hunne tusschenkomst geplaatst, eene provisie van ½ ten honderd toegekend, te betalen op declaratie, na de storting van het kapitaal.

Vastgesteld ter vergadering van Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, te Assen, den 14den October 1858.

H. H. A. SLUIS, l.-Voorzitter.
W. ALINGH, l.-Griffier.

—

De ondergeteekende *a)*
verklaart, op bovenstaande voorwaarden, in de daarbij omschreven geldleening deel te nemen voor *b)* aandeelen, *c)* , tegen den cours van *d)* ten honderd.
e) , den *f)* October 1858.
g)

In te vullen:
a) Voornaam, naam, beroep en woonplaats. — *b)* Getal — *c)* Op naam of in blanco. — *d)* Bedrag. — *e)* Plaats. — *f)* Datum. — *g.)* Naamteekening.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

21 October.

Twee Fransche schepen liggen op de rivier de Taag voor Lissabon, om, des noods, op verschrikkelijke manier meê te praten in het geschil over het slavenschip en twee Engelsche schepen, een van 101 en een van 22 kanonnen, zijn insgelijks daar ter plaatse verschenen.

Waarom? — dit is eene belangrijke vraag.

De een zegt: ten gunste van de Portugeesche Regering en om, als er iets belangrijks geschiedt, te doen wat de drang des oogenbliks medebrengt of raadzaam acht.

De andere is geenszins van dit gevoelen en zegt: wanneer Engeland Portugal had willen stijven in zijn verzet, dan zou het zulks op eene andere wijze hebben gedaan, in de eerste plaats door zijn gezant te Lissabon en in de tweede plaats door zijn gezant te Parijs.

Engeland wil toekijken wat er gebeurt en de hand gereed hebben, als het zaak was die uit te steken. Is goede raad beter en belooft die meer rente, dan zal het die geven met de hand aan de lont, eene handmanoeuvre, die altijd de waarde van eene meening of waarschuwing verhoogt.

De brandende kwestie blijft dus Portugal en geen wonder, dat men te Lissabon daarover zeer ongerust is, vooral toen de Fransche oorlogschepen eenige Portugesche korvetten, op een van welke Koning *Pedro* V zich bevond, niet salueerden. Geen saluut, ofschoon de koninklijke standaard van den grooten mast der koninklijke korvet woei! Die onbeleefdheid maakte op de bevolking der hoofdstad diepen indruk, maar werd toch spoedig verzwakt door de verzekering van den commandant der Fransche schepen, dat de saluatie was nagelaten uit verzuim.

Wij moeten zeggen, dat het een vreemd verzuim is en dat wij de betuiging van den commandant voor weinig meer dan een dockje voor 't bloeden houden. De Fransche commandant kon zeer goed den koninklijken standaard op de Portugesche korvet zien en hij wist zeer wel, dat die standaard het teeken was, dat de Koning aan boord was, maar hij wilde welligt opspraak verwekken en onrust zaaijen.

Hoe 't zij — men gelooft vrij algemeen, zoowel te Londen als Parijs, zoowel te Lissabon als te Weenen, dat de kwestie zal worden geschikt, en wel door het antwoord van het Portugeesche Hof op Frankrijks eischen: »uw wil geschiede!«

Nopens den moord te Tetuan is men nog altijd in het onzekere. Men verzekert nu, dat aldaar een Fransch en een Spaansch consul om 't leven werden gebragt, maar volgens de allerjongste tijdingen is 't dienaangaande nog niet boven allen twijfel verheven. Dat er lieden zijn, die gaarne iets ten nadeele van Turkije verhalen, is zeker, en dan heeft men regt, ja handelt men verstandig, met tamelijk ongeloovig te zijn, ten aanzien van Oostersche verhalen.

Frankrijk zal zijne diplomaten weten te wreken — dienaangaande bestaat geen twijfel en Koningin *Isabella* zal het aan Keizer *Napoleon* gerustelijk kunnen opdragen, om de dweepzieke Muselmannen ook namens haar, eene gevoelige kastijding toe te dienen, maar terwijl wij dit schrijven, komt de telegraaf en deelt ons uit Parijs mede: »al wat er geschreven werd over den moord van Tetuan is verdicht.«

Er is dus sterk gelogen, maar 't kostte gelukkig niemands leven.

In Frankrijk begint men te fluisteren over eene vermindering van het leger, en wel met 100 000 man. Dat zou een verblijdende maatregel zijn en door geheel Europa met groot genoegen vernomen worden. Het is niet veel 100 000 man, maar het is een goed begin, en goed voorgaan doet goed volgen.

Nu zes maanden geleden is te Parijs het monopolie der vleeschhouwers opgeheven en wordt de prijs van het slagtvee niet meer door de overheid bepaald. De gevolgen dezer verandering beantwoordden niet aan de verwachting van velen; sommigen voorspelden daarvan zeer nadeelige en anderen zeer heilrijke gevolgen, maar alles is nagenoeg gebleven zoo als het vroeger was. De prijs van het slagtvee is iets verminderd, maar niet veel; hij bedroeg in de eerste drie maanden dezes jaars gemiddeld per kilogram: 1 fr. 35 voor ossenvleesch, 1 fr. 08 voor koevleesch; 1 fr, 65 voor kalfsvleesch en 1 fr. 55 voor schapenvleesch; en in de zes maanden gedurende welke het vleeschhouwersbedrijf te Parijs nu de vrijheid heeft genoten, was de prijs respectievelijk: 1 fr. 23, 1 fr. 08, 1 fr. 52 en 1 fr. 35. Het aantal slagterswinkels te Parijs is naauwelijks met een tiental vermeerderd. Men begint nu meer en meer te gelooven, dat geene bepalingen van de overheid in staat zullen zijn, om den zoo hoog gestegen prijs van het vleesch weder tot het peil van vroegere jaren terug te brengen, en dat dit alleen zal kunnen worden bewerkt door het toenemen der productie, welke niet met de toenemende consumtie gelijken tred heeft gehouden. »De toeneming der productie«, zegt de ministeriële *Constitutionnel*, »is de hoofdzaak; daarop komt het alles aan, en daarvoor is niets bevorderlijker dan de hooge prijs van het product.

Ook in Engeland wordt de oorlogstrompet aan de muur gehangen en die er nog op blaast uitgelagchen. De *Times* en de *Morning Post*, op het veld des rumoers de organen van *Roebuck* en andere anti-Franschgezinden, hebben het Engelsche Volk niet op het oorlogspaard kunnen tillen en thans hoort men reeds beweeren: wij moeten zuinig zijn, zeer zuinig, en dit kunnen wij alleen wezen, door prijs te stellen op de goede verstandhouding met andere Mogendheden.

Zeer verstandig! Als men nu maar doet wat men zegt.

Engeland geeft overigens geen belangrijk nieuws.

Alleen op kerkelijk gebied heerscht meer dan gewone beweging en reeds hebben de bisschoppen van Oxford, Chester en Winchester zich openlijk tegen het invoeren van de oorbiecht in de Gevestigde Kerk uitgelaten en denkelijk zal een groot deel der hooge geestelijkheid dat voorbeeld volgen. Overigens openbaart zich te Oxford, de zetel van het Puseyismus, eene terugkeering van de Roomsch Catholieke strekking en betoonen de voornaamste leden der Universiteit zich geneigd tot het nemen van maatregelen, om op plegtige wijze hunne afkeuring te betuigen van die te ver gedrevene verdraagzaamheid, welke sedert eenige jaren geheerscht heeft.

Canton is rustiger, sedert de woelwater *Hwang* zijne dapperen terug houdt van moord. Hij had begrepen dat het zaak was, om tengevolge van het vredesverdrag, een weinig zachtzinniger te zijn, maar — te laat.

Zijn Gebieder riep *Hwang* uit Kwang-Tung terug en zond *Kwei-Liang*, een der onderteekenaren van het tractaat, naar Canton, en deze zal er nu regeren in den geest van het gesloten verdrag.

Admiraal *Seymour* was volgens de jongste berigten ongesteld en ook Lord *Elgin* niet frisch. Laatstgenoemde had dientengevolge zijn vertrek naar Japan eenigen tijd uitgesteld, met regt niet tot bitter zielsverdriet van Zijne Japansche Majesteit, die, het lot van den Chineeschen kroondrager gehoord hebbende, misschien mompelt: »dat is ook mijn voorland!«

De Pruissische *Nationale Zeitung* is weder in beslag genomen, ter zake van een artikel over de verkiezingen, en wel van een programma, waaronder alle afdeelingen der liberale partij naar de stembus moeten opgaan.

Nadat op 15 jl. tot viering van des Konings verjaardag, in de Domkerk te Berlijn eene plegtige godsdienstoefening gehouden was, die door de Staatsministers, vele Generaals, de leden van het Corps Diplomatiek en talrijke hooge ambtenaren werd bijgewoond, hield de Koninklijke Frederik Willems Universiteit des namiddags hare jaarlijksche feestelijke bijeenkomst, in welke de hoogleeraar in de welsprekendheid, dr. *Böckh* de feestrede uitsprak, tot onderwerp waarvan hij de noodzakelijkheid der eendragtige zamenwerking van het Volk en de Dynastie gekozen had. De nieuwe rector, professor *Dove*, hield daarna zijne intreêrede.

De Koning van Pruissen is, zegt een Maagdenburgsch dagblad, nu voornemens, na eenigen tijd te Meran te hebben doorgebragt, zijne lievelingsstad Florence en later Nizza te bezoeken, en wel om in ieder dezer drie plaatsen zes weken te blijven. Of de reis van Z. M. zich vervolgens nog tot Rome zal strekken, zal van den toestand zijner gezondheid en van het oordeel der geneesheeren afhangen.

De zaak van het geroofde kind te Bologna is in de jongste dagen geen schrede verder gekomen. De Paus, zoo schrijft men uit Rome, is zeer bedroefd over deze zaak, doch haalt de schouders op, als men van de invrijheidstelling van den jongen knaap spreekt en zegt: »ik kan de deuren van het opvoedingsgestigt niet openen voor dat kind!«

Alzoo de Paus onder de inquisitie!

In Frankrijk heeft dit antwoord een zeer onaangenamen indruk gemaakt, en het eenige wat er nog eenigen troost gaf, is de bedekte toezegging van *Pius IX*, dat soortgelijke »opligterijen« niet weder zullen gebeuren.

Intusschen, naarmate Rome onwillig is, om zijne prooi los te laten, zal Europa zijne stem verheffen, en overal waar de dweepzucht de stem niet vermag te smoren, zal het protest van ouders en moeders worden gehoord tegen den kinderroof van Bologna en tegen eene godsdienst, die dusdanigen roof wettigt.

Nopens den militairen opstand in Tripoli, die onder de Europesche bevolking aldaar zooveel schrik heeft te weeg

gebragt; verneemt men de volgende bijzonderheden: Ruim 800 soldaten, wier dienstijd reeds sedert twee jaren verstreken was, namen de vrijheid, om eenigen uit hun midden naar den pacha af te vaardigen, ten einde dezen te verzoeken, binnen 24 uren hun ontslag te teekenen en hun tevens een jaar achterstallige soldij uit te betalen. De pacha zocht de zaak zoo bedaard mogelijk te behandelen, doch juist hierdoor werden de manschappen nog dringender in hunnen eisch en wilden zoo weinig van langer uitstel of nader onderzoek hooren, dat zij op een hoogst beleedigenden toon kort en goed ten antwoord gaven, dat aan hun verlangen onmiddelijk moest voldaan worden. Toen de pacha hierop had verklaard, dat hem dit ten eenenmale onmogelijk was, gingen zij heen om dit antwoord aan hunne kameraden mede te deelen, en een oogenblik later kwamen deze de galerijen van het gebouw en zelfs de vertrekken binnendringen, om op eene vrij onstuimige manier hunne demonstratie voort te zetten. De pacha, die dit wel voorzien en daarom reeds in stilte andere gewapenden ontboden had, liet deze aanrukken, doch met nadrukkelijken last van slechts door zich te vertoonen den woedenden hoop eenig ontzag in te boezemen en vooral geen vuur te geven. De manschappen, aan dit bevel gehoorzamende, kwamen naar binnen, maar werden al spoedig met de bajonet teruggedrongen, waarbij een vijftigtal hunner ernstig gewond werden. De opstandelingen, hierdoor aangemoedigd, wilden nu nog minder naar waarschuwing luisteren, waarop de pacha ziende dat de zaak eene meer ernstige wending begon te nemen, de stadspoorten liet sluiten, en bevel gaf dat niemand, hetzij Christen of Arabier, zich op straat mogt vertoonen. Te gelijk werd de kiaja om versterking uitgezonden, en deze kwam een uur later met 2000 welgewapende Arabische ruiters voor, de stad opdagen, die gelukkig niet werden binnengelaten, daar er anders zeker een bloedig treffen zou hebben plaats gevonden. De geheele zaak werd evenwel in den loop van den dag beslist door de ongeregelde Albanesche troepen, die kordaat op de muiters indrongen en hen noodzaakten naar de kazerne te wijken. Tegen 5 uren in den namiddag was alles afgeloopen en de schuldigen ontvingen ieder voorloopig 200 slagen, in afwachting van eene nog strengere straf vooral voor de aanvoeders. De Europeanen waren, toen het tumult uitbrak, naar de consulaten gevlugt, doch kwamen met den schrik vrij.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 18 Oct. 0.80. El; † AP. 3,75 Gew. 1 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 18 Oct. 6 voet 2 duim Rijnlands.

Uit Breda wordt gemeld, dat, ten gevolge der ongeregeldheden op de Akademie aldaar voorgevallen, 12 jongelingen naar huis zijn gezonden. Deze straf is zeker voor de ouders allerjammerlijkst, vooral, als men in aanmerking neemt, dat men niets beter heeft weten te doen, dan de 12 oudsten van het tweede studiejaar van de Akademie te verwijderen, waaronder alligt de minst schuldigen zich zouden kunnen bevinden. Daar zulke ongeregeldheden in de laatste jaren te Breda herhaaldelijk zich voordoen, rijst van zelf de vraag, of de verkeerde inrigting van het toezigt op de kadetten niet aanleiding geeft tot de zoozeer betreurenswaardige gebeurtenissen aldaar. Bij een gestreng onderzoek naar de thans plaats gegrepen feiten, ware het zeer noodig, ook dit eens onbevangen na te gaan. Men zou te eerder tot de verkeerde inrigting van het toezigt op de militaire Akademie mogen besluiten, nu het blijkt, dat die feitelijk niet voldoet, terwijl even min aan het Nieuwe Diep als vroeger te Medemblik over onhandelbaarheid der adelborsten is te klagen geweest. Door de mogelijke fout alsdan weg te nemen, zou men menig ouder voortaan kunnen vrijwaren voor het ongeluk, dat hunne kinderen dikmaals door de schuld van anderen, in hunne met moeite en zorgen verkregen loopbaan werden gestuit.

— De gemeenteraad van Franeker heeft op de aanvraag van ged. staten om subsidie voor den geconcessioneerden spoorweg door deze provincie, besloten te berigten, dat die gemeente, ofschoon den aanleg van den bedoelden spoorweg voor haar als zeer wenschelijk wordt beschouwd, buiten staat is eene eenigzins belangrijke som daarvoor bij te dragen, doch dat de raad genegen is, voor zooverre het de oprigting van een stationsgebouw en de daarvoor af te staan grond betreft, nader op deze aangelegenheid terug te komen, doch vooraf verlangt met de juiste rigting van den spoorweg te worden bekend gemaakt.

— Wij deelden in de vorige week mede, dat in het sterrebeeld *Andromeda* eene tweede komeet te zien was. Dit blijkt thans eene vergissing te zijn geweest: men heeft, even als meermalen te voren, de bekende nevelvlek in dit beeld daarvoor gehouden. De volks sterrekundige op de Pont-neuf te Parijs heeft daarmede goede zaken gedaan; en toch heeft de menigte, volgens den heer *Babinet* zich niet te beklagen, vermits haar, voor haar geld, iets zeer merkwaardigs te zien is gegeven.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden het onderzoek over de belastingontwerpen voortgezet. Reeds is dat nopens de grondbelasting afgeloopen, terwijl men zich nu bezig houdt met het onderzoek van het ontwerp wegens het regt van successie. Naar men verneemt zijn bij de overwegingen over de ontwerpen betrekkelijk de belastingen, vele aanmerkingen gemaakt, maar hebben zij ook vele verdedigers gevonden. Het ligt in den aard der zaak, dat de evenredigmaking der grondbelasting, in verband met hetgeen daaromtrent vroeger is voorgevallen, tot langdurige raadplegingen en ook tot zeer uiteenloopende beschouwingen in de sektiën heeft aanleiding gegeven.

— Met het doel om niets te verzuimen, dat strekken kan om den rentelast te verminderen, zoodra daartoe de vereischte fondsen beschikbaar zijn, heeft de Regering weder aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ontwerp aangeboden tot amortisatie van f 1,000,000 rentegevende nationale schuld.

Amsterdam, 19 Oct. Gisteren namiddag is per spoortrein van half vijf uit het huis van bewaring op den Heiligen weg alhier naar Haarlem vervoerd, om aldaar voor een krijgsraad gebragt te worden, de officier van gezondheid 3de klasse, die in de afgeloopene week door middel van vergif zich van het leven heeft willen berooven, tengevolge van eene afwijzende beschikking op zijn rekwest, om nu reeds, voor zijn vertrek naar Oost-Indie, in het huwelijk te treden met eene jufvrouw hier ter stede, die insgelijks en op hetzelfde tijdstip met hem vergif innam, en aan de gevolgen daarvan denzelfden dag bezweek.

Sneek, 19 October. Van den 9den tot en met den 15den dezer zijn in de Provincie Friesland 46 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert 1 Jan. dezes jaars 3808.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een brief uit Milaan zegt, dat de jeugdige Siciliaan, die het aanbod van zijne hand en vermogen door mlle. *Fanny* geweigerd ziende, zich met een dolk doorstak (reeds door ons medegedeeld) niet zoo gevaarlijk gewond is als men eerst dacht. De verliefde jongeling heeft zich wel is waar een stoot gegeven, maar die stoot was zoo zwak, dat de wonde reeds weder gesloten is en naauwelijks een lidteeken zal achterlaten. Zeker is het, dat deze zelfmoord, waarvan Europa reeds gewaagde, op niets uitkomt.

ENGELAND.

De bladen behelzen thans het rapport van den gezagvoerder *Renaud*, van de *Marice*. welk schip, gelijk men weet, er in slaagde een klein gedeelte van de passagiers der *Austria* te redden. In dit verslag wordt het verschrikkelijk lijden aan boord der verbrande stoomboot ten volle bevestigd. Het schip stond al spoedig van voren tot achteren in brand en de ongelukkigen konden zich bijna nergens aan het geweld der vlammen onttrekken. Op de voorplegt hadden niet minder dan 300 personen de wijk genomen; langs de zijde van het schip hingen er minstens 150 à 200 aan touwen en soms 20 à 30 aan hetzelfde touw. Die touwen verbrandden echter ook het een na het ander en de ongelukkigen verdwenen in de diepte. Op deze wijze zag men er 250 à 300 omkomen.

In het rapport van kapitein *Renaud* wordt verder nog gezegd, dat, terwijl hij zich met de redding der passagiers van de *Austria* bezig hield, drie schepen in het gezigt zijn gepasseerd. Kapitein *Renaud* zegt, dat men aan boord dezer schepen zeer goed heeft kunnen zien, wat er gebeurde, doch dat zij zich desniettemin verwijderden, zonder eenige hulp aan te brengen.

— Eene arme vrouw te Bristol is dezer dagen van 3 kinderen bevallen, die de namen van *Geloof*, *Hoop* en *Liefde* hebben ontvangen. Koningin *Victoria* heeft haar 3 goudstukken gezonden.

— Het kristallen paleis te Nieuw-York is eene prooi der vlammen geworden. De brand barstte uit, tijdens eene tentoonstelling van handelsartikelen werd gehouden en 2000 personen ter bezigtiging in het gebouw bijeen waren, waarvan waarschijnlijk velen het leven hebben verloren. Er bestaat zwaar vermoeden, dat deze verschrikkelijke ramp door kwaadwilligheid is veroorzaakt. De waarde der verbrande goederen bedraagt het dubbel der waarde van het paleis.

ASSEN, 21 October.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 20 Oct. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $64^{1}/_{2}$ percent.. Dito 4 Ct. $98^{11}/_{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt $105^{1}/_{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87^{3}/_{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad flaauw, op October f 453. — Raapolie lager, op zes weken f $42^{3}/_{4}$. — Graanmarkt stil, onveranderd. — 118 ponds Archangelsche Rogge f 176

Men schrijft aan de *Arnh. Ct.*:

Naar ik van goederhand verneem, heeft de heer mr. *A. S. van Nierop* te Amsterdam thans aan den heer burgemeester van Meppel zijne beschouwingen medegedeeld over het bekende en belangrijke vonnis onlangs door de arr.-regtbank te Amsterdam in zake de regtsvordering van de gemeente Meppel tegen de Drentsche kanaal-maatschappij, ten nadeele der gemeente gewezen.

Die beschouwingen, uitvoerig als ze zijn, wijzen voornamelijk op het verkeerde standpunt waarop de regter zich bij het beoordeelen der zaak schijnt geplaatst en trachten naar aanleiding daarvan te bewijzen dat het vonnis in dezen kwalijk zou zijn geveld.

De heer *van Nierop* adviseert dus ten stelligste appèl van het vonnis te doen aanteekenen en deelt aan het slot van zijn geschrift mede van enkele leden van 't bestuur der Drentsche kanaal-maatschappij de officieuse kennisgeving te hebben ontvangen, dat de maatschappij ook nog na het ten haren voordeele gewezen vonnis, bereid is met de gemeente Meppel eene *transactie* aan te gaan.

De advokaat der gemeente oordeelt het derhalve raadzaam billijke voorstellen tot minnelijke schikking aan te hooren, en deswege eene overeenkomst te sluiten, maar wil niettemin appèl van 't vonnis hebben aangeteekend. Men kan welligt spoedig eene beslissing ten onderwerpe van den gemeenteraad te Meppel verwachten.

— Bij Min. Resolutie dd. 12 October 1858 No. 148 (Personeel), is benoemd tot Commies der 3e klasse, de Commies der 4e klasse *J. S. Wincke* te Nieuw-Dordrecht.

— Bij Min. Resolutie dd 9 October 1858 No. 106 (Personeel), is benoemd tot Commies der 4e klasse *J. S. Kisjes* te Goes.

— Een paar echtelingen te Coevorden, aan den drank verslaafd, kregen zoodanig hooge twist, dat de vrouw een mes greep en haren man twee gevaarlijke wonden aan het hoofd en aan de hand toebragt; zij is in verzekerde bewaring genomen en zal naar Assen worden opgezonde. *Pr. Gr. Ct.*

— Op de jaarmarkt, den 15 dezer te Ruinen gehouden, waren o.a. aangebragt 24 paarden, 40 stieren, 423 koeijen en 770 schapen. De paarden golden van f 16 tot f 128.50, de stieren van f 21 tot 60, de koeijen van f 20,25 tot f 119 en de schapen van f 1.50 tot f 7.

— De jaarmarkt te Zuidlaren was eergisteren druk bezocht, meer echter door menschen dan door vee, terwijl er bijna geene vreemde kooplieden aanwezig waren. Er zijn weder onderscheidene ongelukken gebeurd door het onbesuisd rijden, waardoor rijtuigen omgeslagen en paarden op hol zijn gegaan, zoodat er zelfs heelkundige hulp is moeten worden ingeroepen.

* **Smilde,** 18 Oct. Heden middag is hier een ongeluk gebeurd, dat betrekkelijk zeer gunstig is afgeloopen. R. W., van de Scheid, wilde met paard en chais naar Zuidlaren rijden. Digt bij de Veenhoop ontmoet hij de jaagschuit. Door het blazen van den jager der schuit wordt, gelijk men veronderstelt, het paard van R. W. verschrikt, springt ter zijde en stort met de chais in de vaart. Gelukkig was R. W. er reeds uitgevallen, zonder zich erg bezeerd te hebben. Door toegeschoten hulp werd paard en chais spoedig op den wal gebragt. De riemen van de chais waren gebroken; doch overigens is het goed afgeloopen.

* **Meppel,** 20 Oct. Maandag deed het bestuur der hier bestaande spaarkas zijn jaarlijksch verslag en terugbetaling van de gespaarde gelden, om daarvoor in de behoeften voor den aanstaanden winter te kunnen voorzien. Door 45 personen waren van f 4.25 tot f 42 ingebragt; het geheele bedrag der gespaarde gelden bedroeg f 608.05, waarvoor is terugbetaald f 682.20½. Het nut dezer inrigting is weder ten volle gebleken, en wij hopen, dat in den volgenden zomer door veel meer personen van deze hoogst nuttige inrigting gebruik zal worden gemaakt, en ieder arbeider zal gevoelen, dat hunne spaarpenningen niet beter en rentegevender kunnen worden belegd, daar toch met de premien zij op meer dan 12 pct. kunnen rekenen.

* Naar wij van eene zeer geloofwaardige zijde vernemen, is te Zwolle tegen *H. S.* te Coevorden procesverbaal opgemaakt wegens laster en beleedigende uitdrukkingen tegen Z. M. den Koning. *H. S.* uitte die beleedigende uitdrukkingen in een logement, waarbij hij niet veronderstelde, dat de heilige justitie, in de gedaante van een in burgerkleeding zijnden rijksveldwachter, tegenwoordig was, die na eenige oogenblikken in ambtskleeding terugkeerde en van dit feit procesverbaal opmaakte.

De Algemeene *Kunst- en Letterbode* bevat het volgende over een dezer dagen uitgekomen werkje, getiteld: *L'éclairage au gaz à l'eau à Narbonne et l'éclairage au gaz Leprince, examinés et comparés par le doct.* B. Verver, prof. de chim. et de phys. à l'Athenée Roijal de Maestricht. (De verlichting van het watergaz en de verlichting van het gaz Leprince, onderzocht en vergeleken door Doctor *B. Verver*, Prof. in de chem. en de phys. aan het Koninklijk Athenaeum te Maastricht:)

Gaz à l'eau! gaarne bekennen wij dat deze titel ons te uitlokkend voorkwam, en ons onwillekeurig herinnerde aan „la soupe aux cailloux," insgelijks uit zeer goedkoope grondstoffen verkregen, maar waarbij de toespijs verbazend kostbaar was. Gelukkig echter kwamen wij al dadelijk tot andere gedachten, door de opdragt van het werk aan den burgemeester van Maastricht en door de inleiding, waaruit blijkt, dat prof. Verver door deze, of beter gezegd, — want met de verlichting zijn ook de instellingen veranderd — door het gemeentebestuur verzocht werd, om zich naar Narbonne te begeven, ten einde aldaar in loco het gaz à l'eau te bestuderen, eene opdragt waarvan de S. zich uitmuntend heeft gekweten. Het is de vrucht van zijn onderzoek, dat men in deze bladen terugvindt, wij hebben dus hier met een ernstig werk te doen.

Doch wat is nu dat Gaz à l'eau? — eenvoudig en niets anders dan waterstof. De vlam van dit gaz geeft echter, zoo als overbekend is, eene zeer groote hitte, maar bijna geen licht hoegenaamd; het is eene vlam die zelf niet tot verlichting zoude behoeven; doch hare groote hitte maakt men zich ten nutte bij het gaz à l'eau, om door het uitstroomend en aangestoken gaz een platina vlechtwerk te gloeijen. De stille helderwitte gloed van zulk eene bij eeuwigdurende pit verspreidt een aangenaam licht, waarbij door het oog niet wordt vermoeid, waarbij de kleuren dezelfde tint als bij daglicht behouden, en waarbij geene glazen benoodigd zijn. De waterstof wordt bij het gaz à l'eau verkregen, door stoom van $5^{1}/_{2}$ à 6 dampkring op gloeijende houtskolen te drijven, waarna het daardoor vrij wordend waterstofgaz in kalkvaten gezuiverd wordt.

Prof. Verver heeft, te Narbonne zoowel als te Maastricht, naauwkeurige proeven genomen omtrent de graad van zuiverheid van het aldus verkregen gaz, het verlichtend vermogen, enz.

Het Gaz Leprince wordt verkregen door water te druppelen op gloeijende coaks; het produkt dezer bewerking, nog bezwangerd met waterdamp, wordt gedreven door verhitte steenkolen of turf, en vereenigt zich met de produkten van de distillatie dezer kool tot een brandbaar en lichtgevend gaz, voornamelijk bestaande uit waterstof en zwaar en ligt koolwaterstofgaz. Beide processen hebben plaats in eene en dezelfde retort, daartoe in drie vakken verdeeld. In het eene vak wordt het water op de coaks gedruppeld; in het tweede bevindt zich de kool, in het derde vak wordt het gaz opgenomen en door eene pijp naar den zuiveringstoestel gevoerd. Ook dit gaz is met gelijke zorg door den S. onderzocht, eerst te Verviers, alwaar de lakenfabriek van den heer Simons door dit gaz wordt verlicht, en daarna in de bekende zinkgroeven van La Vieille Montagne.

Vele vragen doen zich zeker bij onze lezers op: ontwikkelen deze gazsoorten hinderlijke of schadelijke dampen; geven zij te veel warmte voor het gebruik in vertrekken of te weinig om met voordeel in kook- en verwarmingstoestellen te worden aangewend? Is er ge-

voor ontploffingen; vereischt de toepassing een groot personeel; worden de retorten spoedig onbruikbaar; welke waarde hebben de nevenproducten; enz. Alle deze en nog meer vragen, zal de lezer in het werk van prof. Verver beantwoord vinden, want deze heeft het middel gevonden, om in 133 bladzijden, een navolgenswaardig voorbeeld te geven van beknopte, volledige en duidelijke behandeling.

Twee vragen zullen echter voor onze positieve en verlichte eeuw alle andere schijnen te beheerschen: de kosten en het verlichtingsvermogen: het antwoord op deze mogen wij als de slotsom van het onderzoek niet achterwege laten. Overal waar de steenkolen goedkoop en het hout duur is, zal het gaz Leprince de voorkeur verdienen boven het gaz à l'eau; dit laatste zal daarentegen eene voordeelige, aangename, veilige en gezonde verlichting geven in boschrijke streken, waar steenkolen moeijelijk zijn aan te voeren. Nog grooter wordt het voordeel van het gaz Leprince wanneer het tevens tot verwarming moet dienen. Beide gazsoorten hebben in sommige opzigten veel voor boven het gewone steenkolengaz.

Wij eindigen met het onderzoek van prof. Verver als een voorbeeld te stellen voor latere onderzoekers, en wenschen zijn werk in handen van alle gemeentebesturen, die zich het invoeren van gazverlichting mogten voorstellen, of die gebukt gaan onder bezwarende kontracten met monopoliserende gazbezorgers.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

15 Oct. Bij arrest van heden is A. P., schippersknecht wonende te Schoonoord, schuldig verklaard aan diefstal van goederen, die hem als bediende van zijnen meester, den schipper *Vos*, waren toevertrouwd en mitsdien veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf en in de kosten.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

H. J. te Assen, wegens moedwillige mishandeling veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 8 boete; — B. S. en A. S. v. V. te Assen, wegens moedwillige mishandeling, de eerste veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f8 boete, de tweede als niet overtuigend bewezen vrijgesproken; — W. G. T., gedetineerd, wegens het des bewust verheelen van gestolene goederen, veroordeeld tot 13 maanden gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wat is er door Drenthe in de twee laatste jaren tot het Zendelinggenootschap bijgedragen?

Wij hebben de twee laatste jaarlijksche verslagen van 't Ned. Zendelinggenootschap voor ons liggen en schrijven uit de lijsten, die daarbij gevoegd zijn, de namen der gemeenten in Drenthe af, waarvan, van 1 Junij 1856 tot 31 Mei 1858 de daarachter gevoegde gelden, aan contributien en collecten, bij den thesaurier zijn gestort.

Anlo	in 18^{56}_{57}	f	—	— in $18^{57}/_{58}$		f10.50.
Annerveen	〃	〃	—	〃	〃	10.56
Assen	〃	〃	—	〃	〃	86.67
Beilen	〃	〃	—	〃	〃	5.25
Borger	〃	〃	12 90	〃	〃	13.—
Coevorden	〃	〃	53.90	〃	〃	50 86
Dalen	〃	〃	39 —	〃	〃	49.40
Diever	〃	〃	14.56	〃	〃	7.16⁵
Dwingelo	〃	〃	60.—	〃	〃	12 50
Echten	〃	〃	25 85	〃	〃	25.75
Eelde	〃	〃	—	〃	〃	15.50
Emmen	〃	〃	86 90	〃	〃	—
Frederiksoord	〃	〃	5 25	〃	〃	—
Gasselte	〃	〃	—	〃	〃	5 25
Gasselternijeveen	〃	〃	—	〃	〃	39 56
Gieten	〃	〃	—	〃	〃	10.50
Gieterveen	〃	〃	—	〃	〃	9 02⁵
Havelte	〃	〃	32 60	〃	〃	26.25⁵
Hoogeveen	〃	〃	39 65	〃	〃	17 59
Hijkersmilde	〃	〃	—	〃	〃	5 25
Koekange	〃	〃	12.66	〃	〃	17.81⁵
Kolderveen	〃	〃	5 25	〃	〃	—
Meppel	〃	〃	23 50	〃	〃	21.—
Nieuw-Buinen	〃	〃	19.50	〃	〃	12 31
Norg	〃	〃	—	〃	〃	19.11⁵
Nijeveen	〃	〃	—	〃	〃	2.—
Odoorn	〃	〃	33 17	〃	〃	20.75
Oosterhesselen	〃	〃	56.80	〃	〃	15 95⁵
Peize	〃	〃	—	〃	〃	16.10⁵
Roden	〃	〃	—	〃	〃	7.40
Roderwolde	〃	〃	10.—	〃	〃	4 50
Rolde	〃	〃	—	〃	〃	29 15
Roswinkel	〃	〃	26.—	〃	〃	42.85
Ruinerwold	〃	〃	81.50	〃	〃	46.65
Schoonebeek	〃	〃	—	〃	〃	5.20
Schoonoord	〃	〃	—	〃	〃	5.20
Sleen	〃	〃	29 20	〃	〃	—
Veenhuizen	〃	〃	—	〃	〃	10,50
Vledder	〃	〃	5 25	〃	〃	94 36
Vries	〃	〃	—	〃	〃	18.11⁵
Wapserveen	〃	〃	18 92⁵	〃	〃	10.—
Zuidlaren	〃	〃	—	〃	〃	29.91
Zuidwolde	〃	〃	26.40	〃	〃	—
Zweelo	〃	〃	4.70	〃	〃	—
Dat is te zamen			f 723.46⁵			f 829.56

of in twee jaren f 1553 02⁵.

Dat is eene g r o o t e som in vergelijking van hetgeen er uit onze provincie ter ondersteuning der zendingszaak in de Heidenwereld vóór 25—30 jaren werd bijgedragen. Doch, nemen wij aan, dat er in Drenthe 82 000 protestanten wonen, dan is er in die twee jaren tijds n o g g e e n t w e e c e n t per hoofd door hen tot die zaak gecontribueerd, en zoo verdwijnt weer al de illusie van die g r o o t e som!

Waarlijk, ook in dit opzigt is Drenthe zeer bij andere provincien ten achter. Wij citeren bovenstaande cijfers, om onze Protestantsche gewestgenooten tot beschaming te brengen, opdat daaruit weder een te vuriger ijver in 't ondersteunen der edelste zaak worde geboren.

CHRISTOPHILUS.

Advertentien.

Gieten den 17 October 1858. Bevallen van eenen ZOON
D. H. HEERSPINK—HITJER.

Heden morgen omstreeks half vijf uur overleed, tot onze groote droefheid, na eene ziekte van acht dagen, alhier ten mijnen huize, waar hij eenige dagen was komen doorbrengen, onze waarde Oom, de heer Mr. MENNO SCHAAFF GRATAMA, Raadsheer in 't Provinciaal Geregtshof van Groningen, weduwenaar van Vrouwe JOHANNA FREDERICA RUTGERS, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

Assen den 16 October 1858.

Mede uit naam mijner broeders,
L. OLDENHUIS GRATAMA.

Heden nam de Vrijmagtige mijne onvergetelijke Echtgenoot, CHRISTINA HENDRIKA LEONORA BECK, door eene hevige ongesteldheid van slechts drie uren, in den ouderdom van ruim 64 jaren, door den dood van mij, mijne kinderen en behuwd-kinderen weg. Ruim 40 jaren mogt ik in eene gezegende huwelijks-vereeniging met haar leven. Zwaar treft ons deze slag. Doch, daar het leven haar Christus was, is het sterven haar gewin. — Dit lenigt onze smart.

Assen, 18 October 1858.

K. G. BAKKER.

Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

De Burger Kiezersvereeniging te Meppel heeft tot haren KANDIDAAT gesteld voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal den heer Mr. ***H. PELINCK***, Advocaat te Assen.

Meppel, 19 October 1858.

Het Bestuur der Vereeniging.
H. BROEK, loco Voorzitter.
A. ODDING, Secrt.

De Kiezersvereeniging van Meppel en omstreken heeft in hare vergadering van heden tot KANDIDAAT voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gesteld den heer Mr. ***L. Graaf VAN HEIDEN REINESTEIN***.

Meppel, 19 October 1858.

Het Bestuur der Vereeniging,
T. H. SLOT, Voorz.
R. TIMMER, Secret.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Hoogeveen —

Maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat bij de op Dingsdag l.l. in de openbare Vergadering van den Raad dier Gemeente plaats gehad hebbende **LOTING**, de **AANDEELEN** No. **10** en **35**, in de GELDLEENING ten laste van meergemelde Gemeente, groot f 35 000—, vastgesteld bij Raadsbesluit van den 16 Augustus 1850, en geauthoriseerd bij Koninklijk besluit van den 28 dezer maand, no. 44, zijn aangewezen, om op den 1sten Mei 1859 te worden afgelost.

En zal deze na gedane aflezing aan het Gemeentehuis worden aangeslagen en wijders bij herhaling in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* opgenomen.

Hoogeveen den 17 October 1857

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. ZEPER.
De Secretaris,
H. J. CRULL.

J. O. van Houten

te Assen heeft ontvangen: ***nieuwe bruine MOSTERD***, welke zich bijzonder onderscheidt door aangenaamheid van smaak en duurzaamheid. Men menge ze slechts aan met water en een weinig zout; in pakjes van 1 en 2½ ons; de 5 ons 65 cts. Verder heeft hij het genoegen te kunnen berigten, dat de ***Koninklijke geoctroijeerde Poedèr-Chocolade*** a f g e z e t is en thans de prijs is f 1—70 B, zonder letter f 1—30.

Ook beveelt hij zijn ***Depôt van THEE*** beleefdelijk aan.

Vermist:

Twee zwartbonte ***JONGBEESTEN***, op de h o r e n s gemerkt met de letters **G V**. Die dezelve terug kan bezorgen of aanwijzing er van kan doen aan ALBERT KOK te DIEVER, zal goed beloond worden.

Sparren.

UIT DE HAND TE KOOP. — Eenige honderden ***g r o v e SPARREN*** of ***DENNEN BOOMEN***, van verschillende lengte en dikte, — getal naar verkiezing. — Te bevragen bij PIETER A. BOS te Oldeberkoop.

AANZIENLIJKE PRIJSVERMINDERING

DER VORIGE JAARGANGEN VAN HET

NEDERLANDSCH MUSEUM.

Het NEDERLANDSCH MUSEUM, waarvan thans de drie en twintigste Jaargang wordt uitgegeven, is door de zeer afwisselende en onderhoudende lectuur, nog altijd, ondanks de vele soortgelijke werken, een der meest gezochte Geschriften, die in ons vaderland het licht zien. Het bevat lectuur voor oud en jong. De gebeurtenissen des tijds, de levens van beroemde mannen en vrouwen, natuurkunde, romans, geschiedkundige bijzonderheden en vele andere zaken vinden beurtelings eene plaats en maken het daardoor tot een nuttig en onderhoudend boekwerk voor alle huisgezinnen. Niettegenstaande een zeer groot en nog dagelijks toenemend debiet, is de tegenwoordige Uitgever in het bezit van eenige Exemplaren der vorige Jaargangen, die hij aan de eerste aanvragenden, tegen veel verminderde prijzen, bereid is af te leveren.

De Jaargangen 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, te zamen uitmakende 17 deelen, (hiervan zijn slechts 8 stellen voorhanden) in plaats van f 51.— voor f 17.—

De Jaargangen 1838—1847 — te zamen 10 deelen — in plaats van f 30.— voor f 10.—

De Jaargangen 1852—1856 — te zamen 5 deelen — in plaats van f 15 — voor f 6 50.

Enkele Jaargangen (***met uitzondering van 1855—1857***) ter completering, in plaats van f 3.— voor f 1 25. Alle deze Jaargangen zijn *los* in bladen, terwijl zij des verkiezende, *ingenaaid* met eene verhooging van 15 Cents en *gebonden* in half linnen band, tegen 25 Cents meer, worden afgeleverd.

Iedere Jaargang bestaat uit ***52 vellen druks*** in folio formaat [***ruim 800 kolommen druks***] en is versierd met ***vier uitmuntende staalgravuren*** Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen en bij den Uitgever H. A. M ROELANTS te Schiedam.

DE VERTELLER ENZ.

Miss SAINT CLAIR onder de Roovers

In het gebergte bij Como

Vervolg van No. 124.

Mij viel in gedachte, dat ik dit bijgeloof wel ten mijnen voordeele kon aanwenden, en verhaalde daarom aan de vreesachtig luisterende allerlei sprookjes van duivels hoe deze in ons varen, ons forteren en martelen, en hoe zij eindelijk ook in diegenen overgaan, die ons te na komen, om ons te omhelzen of te kussen. Die arme vrouw deed sidderen eenige stappen achterwaarts, en verhaalde daarop aan de bende, dat zij eene van den duivel bezetene vrouw in hun midden hadden. Tot mijne innige vreugde vernam ik, dat het sprookje ook bij deze ruwe menschen invloed had, en hoopte, dat het iets zoude bijdragen, om, zoo niet mijn leven, dan toch mijne eer te redden.

Onder de zaken, die ik uit mijn' zak gehaald had, was ook een stuk opium, dat ik 's ochtends bij mij had gestoken, om een verband voor het oog van een' der bedienden te bereiden, hetwelk ik echter vóór mijn vertrek niet gereed had kunnen krijgen. Ook dit, hoopte ik, zoude mij hier van dienst zijn. De vrouw begeerde te weten, wat het ware en ik zeide haar, dat het een harst was, die, in eene zekere hoeveelheid genomen, den mensch in den droom zijne toekomst doet zien. De bijgeloovige vrouw geloofde dit, en verzocht mij om de noodige hoeveelheid. Ik gaf haar, zoo veel ik noodig oordeelde, om haar in een' diepen slaap te brengen, brokkelde het overige gedeelte zoo klein mogelijk, en verborg het in mijn' handschoen.

De roovers zaten nu te eten, en ik werd weder bij hen gebragt, om hen intusschen gezelschap te houden. Ik vond het niet raadzaam deze uitnoodiging af te slaan, hoewel het mij zwaar viel, om iets door de keel te krijgen. Ik verzocht iets te mogen drinken, in de hoop, om in de kruik, uit welke zij allen dronken, den opium te kunnen laten vallen; maar uit vrees voor den duivel, door welken zij mij bezeten waanden, weigerden zij mij de kruik, en gaven mij wat wijn in eenen beker. Nu was goede raad duur; de roovers, zeven in getal, zaten om de tafel, die zij niet spoedig schenen te willen verlaten, terwijl eenigen het bekende luidruchtige m o r r a s p e l begonnen, en de overigen, onder het herdenken hunner gruweldaden, vloeken en ontuchtige liederen, bleven drinken. Een dezer moordenaars beroemde zich, dat hij sedert hij dit handwerk uitoefende, negentien personen met eigen hand vermoord had. „Wel, nu, Pietro, (riep een ander, een' blik op mij werpende,) wanneer gij er zoo 'n vermaak in schept, dan kunt gij van nacht het twintigtal volmaken, want de d....l zal mij halen, als wij voor deze één' penning krijgen. De kerels hadden reeds tweemalen van Cadenabia terug kunnen wezen. Nog vijf kwartiers, en, als zij er dan niet zijn, is het met haar gedaan."

De wijn begon langzamerhand te werken, en een

HET BOEK DER UITVINDINGEN,

AMBACHTEN EN FABRIEKEN.

Eerste en Tweede Deel.

Met eene Voorrede van

Dr. J. BOSSCHA Jr.

Met 500 in den tekst gedrukte afbeeldingen, vele Tintplaten, enz. enz.

Prijs van elke aflevering 35 Cents.

Eerste Deel.

Inleiding. De menschheid in de geschiedkundige ontwikkeling harer beschaving.

I. *De geschiedenis van het Papier* (met het Papierengeld)

II. *De uitvinding van de Boekdrukkunst.* Snelpersen. Stereotypie. Een bezoek in de Keizerlijke Drukkerij te Weenen.

III. *De uitvinding van den natuurzelfdruk en der Chemitypie.*

IV. *De geschiedenis der Houtgraveerkunst.* De Chineesche Boekdrukkunst.

V. *De koper en staalgravuren en het drukken daarvan.*

VI. *De uitvinding van het Steendrukken.*

VII. *De uitvinding der Stenographie.*

VIII. *De uitvinding der Daguerrotype en Photographie.* De Camera Obscura, De Stereoskoop.

IX. *De uitvinding van het Buskruid en der Vuurwapenen.* De Kruidmolen. Het Schietkatoen.

X. *Het Magnetisme en de Electriciteit* en hunne practische toepassingen. (Galvanisme. Galvanoplastiek. Electro-magnetisme).

XI. *De uitvinding van den Bliksem-afleider.*

XII. *De uitvinding der Telegrafen.*

XIII. *De uitvinding van het Microscoop en den Verrekijker.*

XIV. *De uitvinding der Luchtballons.*

XV. *De kunstmatige verlichting door Lichtgas en andere stoffen.*

XVI. *De uitvinding van het Stoomwerktuig.* Spoorwegen en Stoombooten.

Tweede Deel.

Inleiding. De waardij van den arbeid en zijne betrekking tot wetenschap en kunst.

I. *Geschiedenis der Bouwkunst en der daarmede in betrekking staande Ambachten.*

II. *Spinnen en Weven.* Over de natuur en het winnen der tot spinnen en weven dienende stoffen. Geschiedenis en bewerking van deze. De machinale weefstoel. De katoen manufactuur. Hand, kunst en machinale weverij.

III. *De vervaardiging van Aardewerk en Porselein.* Het Chineesche Porselein.

IV. *Het Glas en zijne bewerking.* Werkzaamheden in de glashut. Het glasschilderen.

V. *De Landbouw en de Landhuishoudkundige werkzaamheden.* Schetsen van den Oogst in het Vaderland. De Landbouw. Het Vee. De Kaasbereiding. De Grond. Drooglegging. De Graanhandel.

VI. *De Landhuishoudkundige bezigheden.* Het bereiden van Suiker. Wijn. Champagne. Bier. Brandewijn. Azijn.

VII. *De ontginning der Mijnen en de zuivering der Ertsen.* De Mijnwerker. Geschiedenis van het Mijnwezen.

VIII. *De arbeider in den Smeltoven.* Het winnen der Ertsen. Koper. Lood. Arsenik. Zink.

IX. *Het delven van fossile Brandstoffen en de belangrijkheid van deze.* Steenkolen. Houtskolen. Coaks.

X. *Het delven der Edele Gesteenten.*

XI. *Zoutmijnen en Zoutziederijen.*

XII. *De Steengroeven.* Marmer, Basalt. Porphyr. Tras Cement.

XIII. *Het gebruik van de Grondboor.* De Artesische Putten.

XIV. *Goud, Zilver, Platina en de bearbeiding van deze.* Verwerking tot geld. Vergulden Plateeren.

XV. *De bewerking der onedele Metalen.* Het gieten der Ertsen. Kunstgieten. Blik. Brons. Klokspijs. Metaal voor Kanonnen.

XVI. *De vervaardiging van Stoom- en andere Werktuigen.*

XVII. *Het vervaardigen van Uurwerken.* Horologien. Brillenglazen.

XVIII. *De Gezigt- en Werktuigkundige.* De vervaardiging van Natuurkundige Instrumenten. Barometer. Thermometer Luchtpomp. Chronometer, enz.

Besluit. Menschelijke en werktuigelijke arbeid.

Zeldzaam heeft in ons Vaderland een werk het licht gezien, dat zóó duidelijk, in zoo populairen trant de geschiedenis bevat van alle vakken, die tot nijverheid, handel en kunst betrekking hebben, waarvan de beknoptheid niets aan de juistheid te kort doet. De lezer wordt van de vroegste oudheid af tot den laatsten tijd toe als aan de hand geleid door de werkplaatsen der nijverheid en op de wegen des handels, de geheele ontwikkeling der menschelijke beschaving wordt hem in al haren omvang voor oogen gesteld van den tragen gang der vroegste dagen af tot de reuzenschreden van onzen leeftijd.

Alle Boekhandelaren leveren met s p o e d de bestelde exemplaren af.

A. W. SYTHOFF.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Depôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

HET PERZISCH INSECTENPOEDER.

Dit ZAAD eener bloem uit het Araratgebergte doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierte.

Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cent.

Brabander's Chocolade-koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cents het doosje.

Het gunstig bekende ***Schumachers Poetspoeder***, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

PORTMAN'SCHE **POLITOER- of WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 cts.

STIJFSELGLANS, om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. Een Zakje kost 13 Cents.

De nieuwe ***MINERALE LIJM*** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 Cents.

Het ***VLEKKENWATER*** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct., groote Flesch f 1—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMAN.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 10—17 Oct. Ondertr. Gerrit Prins en Hilligje Pol. — Geh. Koert Vos en Trijntje Boertien; Andries Mol en Johanna Boer. — Bev. Marchien Kramer geb. Bosman, van d.; Maria Doldersum geb. Wolters, van d.; Geertruida Victorie geb. Kleine, van z.; Albertina Boertien geb Veldman, van z.; Margje Siemeling geb. Oostindien, van z. — Overl. Jentje Martijnus, 4 d; Jan Kreeft, 28 j. Een levenloos kind van het mannelijk geslacht van Hendrik ten Cate en Elsje Veldman

VRIES, 1—31 Sept. Geh. Jan Gelling met Hendrikien Boelens. — Geb. Hinderkien, d. van Hendrik Hardenberg en Mettien Schuiling; Barteld, z. van Andries Bremer en Fenna Drenth; Gesina, d. van Pieter Wilkens en Harmanna Vorenkamp; Geert, z. van Jan Been en Grietien Koops; Annechien, d. van Stoffer Tjebbols en Jeichien Bijker; Broer, z. van Jan Vos en Grietje Jagt. — Overl. Hendrik de Vries, 10 j.; Annechien Timmer, 1 m.

GASSELTE, 11 Sept.—4 Oct. Geene geboren, gehuwd of overleden.

Van 4—16 Oct. Geb. Gerrit, z. van Geert van der Scheer en Geesje Hillebrands; Hillechien, d. van Bouwe Salomons en Wobbechien Nijveld; Jantien, d. van Willem Dillingh en Grietje Geertsema; Derk, z. van Heere Jans Tunteler en Pietertje Harms Tonkens. — Geh. en overl. geene.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 19 Oct.

Tarwe, 1858,	70 ℔	*f* 6-90
—— Oml,	72	- 7-30
—— dito	74	- 7-70
—— Old.	70	- 6-70
—— dito	72	- 7-10
Rogge, N. Inl.	68	- 6-00
—— dito	70	- 6-30
— O. dito	70	- 6-20
Haver, dikke	40	- 3-50
—— dito	42	- 3-75
—— Voor	36	- 3-15
—— dito	40	- 3-85
—— Zwarte	36	- 3-15
—— dito	38	- 3-55

Garst, N.Winter	54 ℔	*f* 4-50
—— dito	56	- 4-80
—— „ Zomer	56	- 4-65
—— „ Knobbe	60	- 5-15
Boekweit, Zand	62	- 4-70
—— dito	64	- 5-10
—— n.Zwarte	62	- 4-50
—— Veen	64	- 4-80
Paardeboonen n.	*f* 6-75	a 7-10
Groene Erwt.	- 0-00	a 00.00
Graauwe dito.	- 0-00	a 00-00
Koolzaad 1858	- 12-75	a 14-00
Gort, grove	- 7-75	a 8-25
—— parel	- 11-50	a 12-00
Olie, raap p. v.	- 42-00	a 00-—
Boter, 1e soort	- 43-00	a 00-00
—— 2e »	- 36-00	a 38-00

Oude Tarwe met geringen handel. Nieuwe 20 ct. duurder. Rogge 10 ct. hooger verkocht. — Boekweit niet driftiger. Garst weder 15 ct. hooger. — Dikke Haver 10, Voer en Zwarte 15 ct. hooger afgaande. — Boonen prijshoudend. Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Gort prijshoudend.

Steenwijk, 18 Oct. Rogge f 6,70 a f 7,00 — Boekweit f 5.10 a f 6.35. Boter per ⅛ vat f 22.50 a 23,00.

Oldemarkt, 16 Oct. Boter ¼ v. f 51.00 a 00.00.

Heerenveen, 9 Oct. Rogge f 6.25. Boter per ¼ v. f 51.00.

Noordwolde, 14 Oct. Rogge f 6.35 a 6.60. Boekweit f 5.25 a 6.00. Boter per Ned. pond f 1.02 a 1.12.

Coevorden, 18 Oct. Rogge f 6.00 a f 6.15. Boekweit f 5.00 a f 5.40. Boter per ned. pd. f 0.80.

Hoogeveen, 19 Oct. Rogge: hoogste f 6,55, laagste f 6,30. Boekweit: hoogste f 5.50, laagste f 5,50. -- Haver hoogste f 0.00, laagste f 0,00. Boter per Ned. pd. hoogste f 1.07^5, laagste f 0.85; per ¼ vat hoogste f 43.00, laagste 34—. — Honig per Ned. pd. f 0.40. — Was, de 00 Ned. pond f 000. — Roggebrood de 0 Ned. ponden f 0.00; de Ned. ponden f 0.00.

AMSTERDAM, 18 Oct. Kamper-Eilands HOOI f 36 a 38½. — Zwolsche BOTER f 51 a 54. — TARWE. prijshoudend; 135 ℔ witbonte Poolsche f 340; 127 ℔ oude bonte dito f 316; 134 ℔ witbonte dito f 335; 160/2 ℔ nieuwe Bov. f 280. — ROGGE in een doen; 126 ℔ nieuwe Pruissische f 193; 118 ℔ Galatz f 172; 114 ℔ nieuwe Petersburgsche f 166. — GARST als voren; 106 ℔ fijne Zweedsche f 148. BOEKWEIT onveranderd; 122, 123 ℔ f 202, 205; 119, 12. Amersfoortsche f 194, 196. — Van Buitenl. ERWTEN waren heden weder enkele partijtjes Holsteinsche, zoowel Graauwe als Groene, ter markt; de puik kokende soorten vonden tot volle prijzen genegen koopers, vooral de grofsoortige Graauwe, waarvan de aanvoer nog onbeduidend bleef. — KOOLZAAD prijshoudend; Rubs op 9 vaten dadelijk £ 74 a 74½; op 9 ... Olie in Nov. £ 76. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering lager afgegeven; op 6 weken f 43¼; Vliegend f 42; 1o. Nov. f 41½, 42, 41¾; Dec. ... f 42½, 42; Mei f 42¾, ½. — LIJNOLIE dadelijk en op levering flaauw; op 6 weken f 31¾; Vliegend f 30½; Nov. f 30¼; Dec. f 30½, ¼; Voorjaar f 31, 30¾.— HENNEPOLIE op 6/w. f 38¼; Vliegend f 37. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a f 87. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

SCHIEDAM, 16 Oct. MOUTWIJN f 14¾ per vat contant met veel vraag en bleef biedende. — JENEVER ... pct. Amst. proef f 18¼ a f 18¾ per vat contant bij partije.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 19 October. Door de heden gehouden Zuidlaardermarkt, was de aanvoer van vee alhier zeer gering, zoodat er geene prijzen kunnen worden bepaald; schapen tamelijk ter markt, doch was de handel hierin ook niet groot; varkens was een ruime aanvoer; door een vluggen handel werden de besten tot lagere prijzen afgezet, van f 7 tot f 28; oude niet ter markt.

LONDEN, 18 Oct. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 6015 runderen, 114 kalveren en 23830 schapen. Prijzen lager, bleef veel onverkocht.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	18 Oct.	19 Oct.
*Nederl.*W.S.	2½	64 13/16	64 11/16
——	3	76⅝	76 11/16
——	4	98¾	98 11/16
Amort. Synd.	3½	93	
Handelm.	4½	141¾	141¾
O. I. Leening	4		98½
Aand.H. Spw.			
—— R.——	4½		101¼
Ned. B.		169	169
Maats. Wold.		63	
Rusland,			
Obl Hope	5	105⅞	105⅞
Dito 1831/33	5	91	91
Cert. 1840	4	86¼	86⅛
—— Stieglitz	4	86 3/16	86
—— Nieuwe	4		
—— 5e Serie	5	97 13/16	97⅝
—— 1855 6eS.	5	101⅞	101⅞
—— van Ass.	6	66⅞	

	pCt.	18 Oct.	19 Oct.
Polen,			
Aand. fl 500	*f*	158½	158...
Obl.	4	81¾	81...
Spanje, Obl.	1½	30 3/16	30...
Obligation	3	45¾	45...
Binnenl.	3	41½	41...
Amortisable		11⅞	11...
Bewijz. Coup.		6 3/16	6...
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
——Metal.	5	77 7/16	77...
— RenteA.	5	87¼	87...
— Nation.	5	77⅞	78...
—— ——	2½	39½	39...
Belgie, Cert.	2½		
Rothschild	2½	53½	53...
Portug., Obl.	3	46 1/16	46...
Brazilien	5	100¾	100...
Weener aandeelen	4	329	82...

18 Oct. De stemming was heden, zoo voor binnen- als buitenlandsche fondsen, algemeen flaauwer, eene uitzondering maakten echter de Spaansche Comité-bewijzen, die tot hoogere prijzen gevraagd waren.

19 Oct. Uitgezonderd de Oostenrijksche en Spaansche fondsen, die williger sluiten, leverde de markt niets bijzonders

der roovers, die mij met verwilderde oogen aanzag, liet zijne twijfeling luid worden over de voorgewende duivels, en was van oordeel, dat zulk eene vrouw toch nog beter was, dan in het geheel geene, Een ander raadde hem, zóó lang te wachten, tot dat de tijd verstreken zoude zijn. Men verbeelde zich mijnen toestand, die telkens pijnlijker werd. Ik had mijne oogen onophoudelijk gerigt op de langzame wijzers van des hoofdmans horologie, dat aan eenen haak onder de lamp hing. Ik volgde hen van minuut tot minuut; elke scheen mij eene eeuw, en ach! zij vervlogen voor mij toch te spoedig, want elk scheen mij den dood en der schande nader te brengen.

De vrouw des hoofdmans lag reeds, door den opium bevangen, in diepe rust. De hoofdman zelf scheen te sluimeren. De roovers werden hoe langer hoe wilder en onbeschaamder. Ook was hun laatste flesch wijn op tafel. Besloten hebbende het nieterste te wagen, sprong ik eensklaps op en riep: *„Gli Sbirri! Gli Sbirri!" — Impossibile!"* riepen de roovers allen te gelijk, grepen echter naar hunne geweren en ijlden naar de opening van het hol. Spoedig wierp ik den opium in den wijn, roerde denzelven in de haast om, en had juist deze gevaarlijke onderneming ten uitvoer gebragt, toen de roovers terugkeerden, en mij lagchend verzekerden, dat ik gedroomd moest hebben.

— Ik verzocht hen, mijne gezondheid te drinken, want, zeide ik, ik twijfel niet, of zulke *galantuomini* willen liever mijn geld dan mijn leven. *„Eviva Signora."* riepen allen eenstemmig; schonken in, en ledigden de flesch in gelijke deelen. Zij verklaarden, dat ik eene *bravissima donna* was, en hen niet boos had gemaakt door mijn geschreeuw. Ja, dat ik de vrouw van een' roover verdiende te wezen; eene eer, waarnaar ik niet zeer haakte. De hoofdman zag beschroomd op zijn horologie en schudde het hoofd, terwijl hij mij zeide, zoo de afgezanten niet terugkwamen, ik nog maar een halfuur te leven had.

Ik sidderde. Maar de Voorzienigheid had het anders besloten: In veel minder tijd, dan ik had kunnen verwachten, begon de sterke slaapdrank te werken, en spoedig lagen allen in eene diepe rust. Uit vrees en haast naauwelijks adem kunnende halen, sloop ik stil naar de opening van het hol. Niets stoorde de stilte van den nacht! Ik herinnerde mij, dat de roovers mijn muildier digt bij vastgebonden hadden, en, daar de maan helder scheen, vond ik hetzelve spoedig, maakte het los en besteeg het. Het zoude te vergeefs geweest zijn, om den weg naar Cadenabia te zoeken, op welken ik de twee afgezondene roovers konde ontmoeten. Ik liet het aan mijn dier over, den weg uit het bosch te vinden, en twijfelde geenszins of het zoude mij naar Porlezza dragen, waar het te huis behoorde. Zoodra ik oordeelde zoo ver van het hol verwijderd te zijn, dat de roovers mij niet meer konden hooren, begon ik mijn' ezel aan te sporen, en hij liep ook verscheiden uren zonder ophouden voort, alsof hij wist, dat van zijne snelheid en kennis van den weg mijne redding afhing.

(*Vervolg hierna.*)

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te ASSEN.